

Maakuntaliiton rahoittamat, vuonna 2012 sekä vuoden 2013 alussa päättyneet hankkeet

Yhteenveto, tiivistelmä

Teemu Räihä 15.9.2014

Tehtävänä oli arvioida hankkeiden vaikuttavuutta. Tässä katsauksessa vaikuttavuutta on arvioitu laadullisena vaikuttavuutena ja erityisesti arvioiden sitä, mitä asioita hankkeiden sisällöistä on jäänyt elämään. Tarkasteltavaksi valittiin maakuntaliiton rahoittamat rakennerahastohankkeet, jotka olivat päättyneet vuonna 2012 tai vuoden 2013 alussa.

Jokaisesta hankkeesta tehtiin katsaus, johon pyrittiin kokoamaan havaintoja siitä, miten niissä tehdyt asiat voivat nyt (erillinen liite). Hankkeita läpikäytäessä muodostui käsitys, että hankkeet muodostavat erilaisia ryhmiä sen mukaisesti, millainen niiden vaikutusmekanismi on. Ryhmiä, ja niihin kuuluvia hankkeita voi kuvata seuraavasti:

RYHMÄ 1

Osaamisen vahvistamista ja oppilaitosten kehittämistä tuettiin ensimmäisen ryhmän hankkeissa. Näiden hankkeiden pääpainona on ollut vahvistaa Etelä-Savon alueella toimivien oppilaitosten ja korkeakoulujen osaamista ja opetustoimintaa. MOVIE ja EASTWAY hankkeissa toiminnan kehittäminen on tapahtunut yliopiston ja oppilaitosten opetustoiminnan ja kansainvälistymistoiminnan kehittämisellä kun taas Materiaalitekniikan innovaatioympäristön vahvistamisessa ja TUPA-hankkeessa on ollut kyse investointihankkeista, jotka ovat vahvistaneet korkeakoulujen alueella tehtävää tutkimustyötä. Tutkimusta tehdään myös yritysasiakkaille. Hankkeilla on siis saavutettu vaikuttavuutta alueella.

Tämän ryhmän hankkeita olivat

HANKE	HAKIJA	TUKI (€)
Monimuotoisen video-opetuksen kehittäminen "MOVIE"	Itä-Suomen yliopisto	78 980,00
Venäjäjyhteistyön kehittäminen ammatillisella toisella asteella, EASTWAY	Etelä-Savon Koulutus Oy / Etelä-Savon ammattiopisto	136 554,15
Materiaalitekniikan innovaatioympäristön vahvistaminen	Lappeenrannan teknillinen yliopisto	435 000,00
TUPA-Fiberlaboratory 2010–2011	Mikkelin Ammattikorkeakoulu Oy	529 419,60

RYHMÄ 2

Toimialan kehittämistä tai verkostoitumista tehtiin neljässä hankkeessa. Näiden hankkeiden tavat kehittää toimialaa ovat olleet varsin erilaiset. Kumppanuuspöytä -hankkeessa kehitettiin Etelä-Savon hyvinvointisektoria kokoamalla sekä kuntien, alan yritysten, alueen oppilaitosten sekä yritys- ja elinkeinopalvelujen edustajat saman pöydän ääreen keskustelemaan toimialan ongelmista ja tarpeista ja miten niitä voitaisiin ratkaista. Luomuinstituutin käynnistämishankkeessa lähdettiin rakentamaan instituuttia, joka toimisi luomuun pohjautuvan maa- ja elintarviketalouden kehittämiseen puolesta. Hidaspyrolyysitekniikkaan perustuvan biojalostamon toteutettavuusselvityksessä haettiin sopivaa sijoituspaikkaa uudelle biojalostamolle. Selvityksessä päädyttiin siihen, ettei investointeja tällaiseen laitokseen kannata toistaiseksi tehdä. Hankkeessa myös selvitettiin

hidaspyrolyysitekniikkaan perustuvia liikeideoita, jotka ovat herättäneet kiinnostusta yritysten taholla. Luomuinstituutin ja Kumppanuuspöydän kehittämistä on jatkettu uusilla EAKR-hankkeilla ja myös biojalostamon toteutettavuus selvityksessä määriteltyjen kaupallisten menetelmien tutkimista on jatkettu. Myös osassa näistä on mukana EU-rahoitusta.

Huomioita vaikuttavuudesta: Kumppanuuspöytä ja Luomuinstituutti -hankkeiden vaikuttavuus riippuu paljolti niiden jatkohankkeiden tuloksista ja niitä on toistaiseksi vaikea arvioida.

Tämän ryhmän hankkeita olivat

HANKE	HAKIJA	TUKI (€)
Hidaspyrolyysitekniikkaan perustuvan biojalostamon toteutettavuus selvitys	Itä-Suomen yliopisto	55 186,05
Kumppanuuspöytä - hyvinvointialan kehittämisrakenne	Mikkelin Ammattikorkeakoulu Oy	82 209,99
Luomuinstituutin käynnistäminen	Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti	132 086,96

RYHMÄ 3

Kehittämistyö ja pilotointi hankkeissa on kehitetty mm. hyvinvointikustannusten arviointimalleja ja kehitetty ja pilotoitu ikäihmisille teknologiavälitteisiä palveluita sekä arkistointijärjestelmä digitaalisen aineiston hallintaan ja siihen liittyviä palvelukuvauksia. Tämän tyyppisissä hankkeissa ei tehdä tieteellistä uutta tutkimusta, vaan olemassa olevaa tutkimustietoa ja osaamista pyritään viemään käytännön toimintaan esim. rakentamalla sovelluksia tai kehittämällä arviointityökaluja. Osia kehittämistyön tuloksista on jäänyt käyttöön suoraan hankkeen tuloksena ja joitakin osia on kehitetty edelleen. Joitakin osin jatkokehittämistä on tehty myös hankerahan turvin.

Huomioita vaikuttavuudesta: Tämän ryhmän hankkeet ovat saaneet tuloksia aikaan vaikka kahdessa jälkimmäisessä hankkeessa vaikuttavuus onkin jäänyt toivotusta. Tehokas ja vaikuttava hyvinvointipalvelutuotanto -hankkeessa kehitetyt mittarit ja mallit vaativat vielä jatkokehitystä ennen kuin ne ovat käyttövalmiita toteuttajaorganisaation ulkopuolella, eikä Virtuaalikymppi -hankkeessa kehitetylle laitteelle ole löytynyt kaupallista valmistajaa. Molempien vaikuttavuuden parantamiseksi tehdään kuitenkin edelleen töitä.

Tämän ryhmän hankkeita olivat

HANKE	HAKIJA	TUKI (€)
Capture	Suomen Elinkeinoelämän Keskusarkiston Säätiö	84 539,36
Tehokas ja vaikuttava hyvinvointipalvelutuotanto	Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy	272 851,75
Virtuaalikymppi - ikäihmisten kognitiivinen ja sosiaalinen aktivointi teknologiavälitteisten palveluiden avulla	Diakonia-ammattikorkeakoulu	298 004,00

RYHMÄ 4

Kertaluontoinen tiedon tuottaminen tai selvityksen tekeminen oli keskeinen sisältö tämän ryhmän hankkeissa. Tämän ryhmän hankkeissa tehty työ joko jatkui normaalissa toiminnassa ilman erityistä hankerahoituspanostusta tai toiminta oli sen tyyppistä, ettei sillä varsinaisesti ollut jatkotarpeita. Hankkeiden tulos oli konkreettinen selvitys joka

vaikutti siten, että toiminta pääsi uudelle, paremmalle tasolle tai toimintaa pystyttiin jatkamaan tuotetun tiedon pohjalta.

Huomioita vaikuttavuudesta: Hankkeilla vaikuttavuus näkyy mm. Suomen metsäkeskuksen sekä Etelä-Savon maakuntaliiton toiminnassa.

Tämän ryhmän hankkeita olivat

HANKE	HAKIJA	TUKI (€)
Etelä-Savon metsä- ja puuklusterin kehittämissuunnitelma	Suomen metsäkeskus, Etelä-Savon alueyksikkö	83 073,50
Savon ilmasto-ohjelma	Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	87 748,01

RYHMÄ 5

Koordinointi- ja neuvontahankkeissa pyrittiin tarjoamaan kohderyhmälle neuvontaa hankkeen aihepiirin tiimoilta. Laajakaista kaikille -hankkeessa neuvottiin Etelä-Savon kuntia laajakaistahankintoihin liittyvissä hankinnoissa kun taas Etelä-Savon Energiatoimisto pyrki neuvonnallaan lisäämään uusiutuvan energian käyttöä ja energiatehokkuutta maakunnassa. Koordinointi- ja neuvontahankkeissa olisi suotavaa, että hankkeen toiminta joko ratkaisee ongelman tai siirtyy toteuttajien omaksi toiminnaksi. Laajakaista-asioita hoidetaan nykyään maakuntaliitosta käsin kun taas energianeuvontaa toteutetaan vielä Motivan hankerahoituksella.

Huomioita vaikuttavuudesta: Hankkeilla on ollut vaikuttavuutta alueella, joskin ne ovat jääneet jonkin verran toivotusta. Laajakaistaverkkoja ei saatu rakennettua toivotuissa määrin eikä energianeuvonta vakiintunut alueella toteuttajien omaksi toiminnaksi. Työ molempien hankkeiden vaikuttavuuden parissa kuitenkin jatkuu.

Tämän ryhmän hankkeita olivat

HANKE	HAKIJA	TUKI (€)
Laajakaista kaikille -Etelä-Savon koordinaatiohanke	Etelä-Savon maakuntaliitto	103 421,10
Etelä-Savon Energiatoimisto	Mikkelin Ammattikorkeakoulu Oy	417 550,99

Muut hankkeet Tähän ryhmään kuuluva hanke ei sopinut mihinkään edellä mainituista ryhmistä. Spektaakkeli 2012 tavoitteena oli kohderyhmänä olleiden maakunnan yritysten markkinointiosaamisen ja -mahdollisuuksien parantaminen. Tällaisten hankkeiden vaikutuksena maakunnassa voidaan nähdä kohderyhmään kuuluvien yritysten kannattavuuden paraneminen ja sitä myötä mahdollinen työllisyyden lisäys. Haastateltavat eivät kuitenkaan kokeneet hankkeen täyttäneen sille asetettuja odotuksia eivätkä yritykset voineet hankkeen päättymisen jälkeen hyödyntää kaikkia hankkeen luomia työkaluja omassa toiminnassaan. Hankkeessa ilmenneisiin logistiikkaongelmiin on kuitenkin lähdetty etsimään ratkaisuja.

HANKE	HAKIJA	TUKI (€)
Spektaakkeli 2012	Mikkelin seudun elinkeinoyhtiö Miset Oy	189 857,15